

Examenul național de bacalaureat 2024

Proba E. c)

Istorie

Varianta 9

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educador-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „La deschiderea lucrărilor *Adunării Elective* din Moldova [...] deputații unioniști s-au trezit în fața unui număr mare de candidați la domnie. Faptul că doi din candidații conservatorilor [...] erau adversari [...] a permis unioniștilor liberali [...] să propună candidatura colonelului Alexandru Ioan Cuza [...]. Candidatura sa, supusă la vot, a întrunit unanimitatea deputaților. Drept urmare, la 5 ianuarie 1859 Alexandru Ioan Cuza a devenit Domnitor al Moldovei. [...] Când delegația moldovenilor a trecut prin București, în drum spre Constantinopol, spre a anunța alegerea Domnului la Iași, ea a sugerat oficial unioniștilor munteni ideea de a-l alege și ei tot pe Cuza. [...] La București, unioniștii liberali [...] au anticipat alegerea Domnului cu o amplă propagandă în mijlocul populației Capitalei. [...] La 24 ianuarie 1859, în Adunarea Electivă a Țării Românești deputații conservatorilor au sfârșit prin a se alătura deputaților unioniști. Astfel, ei au votat cu toții, în unanimitate, pe Alexandru Ioan Cuza, ca domn și al Țării Românești.

Alegerea aceluiași Domnitor, în persoana lui Cuza, pune la Poarta otomană [Imperiul Otoman] în fața unui *fapt împlinit*, iar românii izbuteau să realizeze sub același Domn unitatea Principatelor.”

(S. L. Damean, I. Oncescu, *O istorie a românilor de la Tudor Vladimirescu la Marea Unire 1821-1918*)

B. „Numele dat de Al. I. Cuza actului [...] aprobat de plebiscit*, *Statut Dezvoltător al Convenției de la Paris (1864)*, voia să sublinieze faptul că, din punctul de vedere al statutului politic internațional, situația statului român rămânea neschimbată. [...]

Pe planul organizării statale interne, *Statutul* aducea schimbări foarte importante [...]. Pe de o parte, întărește puterea executivă în raport cu puterea legislativă [...]. Domnul are singur inițiativa legilor, pe care le pregătește cu ajutorul Consiliului de Stat. Pentru dezbaterea și votarea legilor, se înființează un al doilea organism legislativ, *Senatul*. [...] El se compune din *membri de drept* și [...] membri *numiți de domn*. [...]

Pe de altă parte, *Statutul Dezvoltător* încorporează o nouă lege electorală, [...] extinzând mult dreptul de vot al locuitorilor. [...] Numărul alegătorilor, direcți și primari, după unele calcule, atinge cifra de 570.690 [...] față de cei 3.796 alegători, câți erau în Țara Românească și Moldova, la 1858.”

*plebiscit – referendum

(N. Isar, *Istoria modernă a românilor 1774/1784 - 1918*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți domnitorul Principatelor Române ales în anul 1859, precizat în sursa **A**. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **B**, o informație referitoare la Senat. **2 puncte**
3. Menționați cele două state române la care se referă atât sursa **A**, cât și sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că legea electorală a dus la creșterea numărului alegătorilor. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați alte două fapte istorice desfășurate în statul român, între anii 1860-1867, în afara celor la care se referă sursa **B**. **6 puncte**
7. Menționați o asemănare între două acțiuni desfășurate de România în plan extern, în ultimele trei decenii ale secolului al XIX-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„Anul 1974 a căpătat o importanță simbolică și prin alegerea lui Nicolae Ceaușescu în funcția de președinte al noii Republici Socialiste România. [...] Astfel, Nicolae Ceaușescu, nu mai era doar secretar general al CC al PCR [Comitetului Central al Partidului Comunist Român] și președinte al Consiliului de Stat, ci și președinte al Republicii Socialiste România [...].

Și în ceea ce privește maniera de interacțiune a liderului cu societatea, lucrurile s-au schimbat. Dacă până în acel moment era un lider care și-a câștigat popularitatea și a menținut un contact direct cu cetățenii [...], începând din 1974 a devenit un lider care s-a desprins, treptat, de comunicarea directă cu cetățenii și a dezvoltat un cult al personalității. [...]

Planul de măsuri în educație a fost adoptat în cadrul plenarei Comitetului Central al partidului din 2-3 noiembrie 1976 și publicat și în presă [...]. În el se prevedea crearea consiliilor de educație politică și cultură socialistă, ca organisme de partid și de stat. Rolul era de a coordona întreaga activitate de «educație politică și răspândirea științei». [...] O altă măsură luată în domeniul educației, de această dată, a fost crearea organizației «Șoimii patriei», pentru copiii cu vârsta între 4 și 7 ani. [...] În clasele V-VIII s-a introdus o dată la două săptămâni cursul de informare politică, iar în clasa a VII-a elevii aveau un curs de educație cetățenească și unul denumit «Constituția RSR. Noțiuni de stat și de drept». În licee, indiferent de profil, au fost introduse cursuri precum: «Informare politică», «Cunoștințe economice», «Cunoștințe social-politice», «Istoria contemporană a României și a mișcării muncitorești, democratice și revoluționare, a Partidului Comunist Român». În facultăți au apărut cursuri precum economie politică, socialism științific, sociologia educației, probleme fundamentale ale istoriei patriei și Partidului Comunist Român.”

(C. Preutu, *Propagandă politică în România Socialistă*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți formațiunea politică precizată în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați conducătorul României și o caracteristică a relațiilor acestuia cu cetățenii statului, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la funcțiile deținute de conducătorul României. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la măsurile adoptate în domeniul educației, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia România participă la relațiile internaționale în perioada „Războiului rece”. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre spațiul românesc în secolele al XIV-lea – al XVI-lea, având în vedere:

- precizarea unui conflict militar la care participă românii în secolul al XIV-lea și menționarea a două aspecte referitoare la acesta;
- menționarea a două acțiuni prin care românii se implică în relațiile internaționale din prima jumătate a secolului al XV-lea;
- prezentarea unui fapt istoric referitor la spațiul românesc, desfășurat în a doua jumătate a secolului al XV-lea – prima jumătate a secolului al XVI-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la acțiunile diplomatice desfășurate de români în a doua jumătate a secolului al XVI-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.